

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 771/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Janette Prétiovou, Advokátska kancelária VIS LEGIS s. r. o., Panenská 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 2334/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 771/2016-12 z 13. decembra 2016 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 2334/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že *«Voči Sťažovateľovi ako povinnému je od roku 2010 vedená exekúcia oprávneného: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]... o vymoženie 1.541,96 EUR s prisl., vedená na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9Er/2334/2011 (ďalej len „Exekúcia“).*

Exekučným titulom... je rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri [REDAKOVANÉ] sp. zn. B1209461 zo dňa 02.09.2011.

Nakoľko je rozhodcovská zmluva (doložka) neplatná, podal Sťažovateľ dňa 12.08.2015 na Okresný súd Žiar nad Hronom písomný návrh na zastavenie Exekúcie zo dňa 11.08.2015, ktorým Sťažovateľ žiadal Okresný súd Žiar nad Hronom zastaviť Exekúciu z dôvodu neprípustnosti vedenia Exekúcie, pričom svoj návrh aj podrobne odôvodnil...

... v čase podania Návrhu na zastavenie exekúcie a aj v súčasnosti exekútor aj napriek zrejmej neprípustnosti Exekúcie naďalej vykonáva Exekúciu, a to zrážkami

zo mzdy a iných príjmov, v dôsledku čoho je Sťažovateľ zásadne poškodený na svojich právach.

Nakoľko nedošlo k bezodkladnému zastaveniu Exekúcie, podal Sťažovateľ dňa 12.10.2015 na Okresný súd Žiar nad Hronom aj písomný návrh na odklad Exekúcie zo dňa 09.10.2015, ktorým žiadal Okresný súd Žiar nad Hronom povoliť odklad exekúcie, keďže možno očakávať, že exekúcia bude zastavená...

Do dňa podania tejto Ústavnej sťažnosti nebolo Sťažovateľovi, aj navzdory jeho viacerým urgenciám, doručené rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom o jeho Návrhu na zastavenie Exekúcie a dokonca ani o Návrhu na odklad Exekúcie, a to aj napriek skutočnosti, že odo dňa podania Návrhu na zastavenie Exekúcie prešlo viac ako pätnásť (15) mesiacov (!).».

3. Sťažovateľ je toho názoru, že „je neprípustné, aby Okresný súd Žiar nad Hronom takýto dlhý čas ponechal Sťažovateľa v neistote ohľadom ďalšieho konania Exekúcie a dokonca umožnil exekútorovi realizovať ďalšie zrážky zo mzdy Sťažovateľa za viac ako pätnásť (15) mesiacov“. Sťažovateľ je preto presvedčený, že okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil zbytočné prietahy v napadnutom exekučnom konaní, a tým porušil jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote.

4. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal vysloviť porušenie v záhlaví rozhodnutia označených práv podľa ústavy a dohovoru, prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a nahradiť mu trovy konania v sume 364 €.

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom listom sp. zn. Spr A/051/17 z 1. februára 2017, a právna zástupkyňa sťažovateľa k vhodnosti ústneho pojednávania podaním zo 7. februára 2017.

5.1 Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku, súčasťou ktorého bolo aj vyjadrenie vo veci konajúceho zákonného sudcu, k veci uviedol:

„Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len okresný súd) na základe návrhu na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: [REDAKOVANÉ], proti povinnému: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej povinný, alebo sťažovateľ) vydal dňa 5. januára 2012 poverenie na vykonanie exekúcie pod spis. značkou 9Er 2334/ 2011. Dňa 12. augusta 2015 povinný doručil okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie a dňa 12. októbra 2015 doručil návrh na odklad exekúcie. O týchto návrhoch okresný súd rozhodol uznesením spis. zn. 9Er 2334/2011 dňa 21. novembra 2016 a dňa 22. novembra 2016 zástupca povinného nahliadol do súdneho spisu a vyhotovil si kópie z neho (č. l. 25).

Sťažovateľ podal sťažnosť na ústavný súd dňa 1. decembra 2016 z čoho teda vyplýva, že v čase podania sťažnosti už o návrhoch sťažovateľa bolo rozhodnuté (o tejto skutočnosti sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca mal vedomosť), stav právnej istoty už bol odstránený a k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) a právo na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod spis. značkou 9Er 2334/2011 už nedochádzalo.

Rovnako poukazujem na skutočnosť, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť je i neprípustná, pretože sťažovateľ pred tým než podal sťažnosť na ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy nevyčerpal iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základného práva účinne poskytoval a na ktoré použitie bol oprávnený podľa § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým prostriedkom v tomto prípade bola sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi súdu.

Na základe uvedenej skutočnosti navrhujem aby ústavný súd sťažnosť sťažovateľa zamietol, z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti a jej neprípustnosti, resp. vyslovil, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 ústavy a právo na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod spis. značkou 9Er 2334/2011 porušené nebolo.“

Zároveň oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu a súhlasí s jeho upustením.

5.2 Zákonný sudca vo svojom vyjadrení k sťažnosti poukázal najmä na enormný nárast nápadu vecí na občianskoprávnom úseku okresného súdu a na dlhodobú neprimeranú pracovnú zaťaženosť sudcov, ktorí *„nemajú vytvorené vzhľadom na vysoký nápad pridelených vecí vhodné podmienky, ktoré by... umožňovali rozhodovať... pridelené veci bez prieťahov, v zákonných lehotách a na požadovanej kvalitatívnej úrovni“*.

5.3 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku doručenom ústavnému súdu 10. februára 2017 uviedla, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 2334/2011 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

10. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci

do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

13. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu k sťažnosti vyplýva, že v napadnutom konaní okresný súd rozhodol o návrhoch sťažovateľa na zastavenie a na odklad exekúcie uznesením z 21. novembra 2016, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Označené uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 28. decembra 2016. Sťažnosť sťažovateľa namietajúca postup okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní bola ústavnému súdu doručená 1. decembra 2016, resp. podaná na poštovú prepravu 28. novembra 2016, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na okresnom súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom už nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k návrhom na odklad a na zastavenie exekúcie v čase, keď v napadnutom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosti nemožno vyhovieť, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

15. Keďže ústavný súd sťažnosti nevyhovel, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa už nezaoberal.

16. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2017